

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17574

Tarih : 22.06.2026

43940

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT

Van Milletvekili

Düşünce ve ifade özgürlüğü çağdaş demokrasilerde vazgeçilmez temel haklardandır. Basın özgürlüğü de bunun ayrılmaz parçası olmakla birlikte, kamu yararı ve toplum vicdanı adına sorgulayan önemli bir denetim mekanizmasıdır. Kürt meselesinde de basın, hakikatlerin topluma ulaştırılmasında daima kritik bir yol oynamıştır. Buna karşın Kürt basın – yayın kuruluşları ile emekçileri üzerindeki baskı ve sansür hiçbir zaman eksik olmamıştır. Öyle ki 49'lar Davası'ndan 90'lı yıllarda Özgür Ülke gazetesinin bombalanmasına Özgür Gündem gazetesine yönelik baskılardan Kürtçe gazetelerin kapatılmasına rağmen hakikatin izini ısrarla sürenler basına literatürüne “Özgür basın geleneğini” kabul ettirmişlerdir.

22 Nisan 1898 yılında Mısır'ın başkenti Kahire'de Mikdad Midhad Bedirhan “Kürdistan” adlı ilk Kürtçe gazeteyi yayınlarken Kürt basın geleneği tüm zorluklara rağmen Roji Kurd'ten Hawar'a, Ronahi'den Welat'a, Azadiya Welat'tan Ajansa Welat'a her zaman bir var oluş mücadelesi vermiştir. Bu sebeple bugün 22 Nisan günü Kürt Gazetecilik Günü olarak kabul edilmektedir.

Kürt basın – yayını üzerindeki baskılar, sadece 90'lı yıllarda değil; son 25 yılda da artarak devam etmiştir. Periyodik gözcaltı ve tutuklamaların yanı sıra Kürt basın emekçilerine yönelik sayısız davalar açılırken 15 Temmuz darbe girişiminden sonra birçok Türkçe – Kürtçe yayın yapan Kürt basın – yayın kuruluşu kapatılmıştır. Basına yönelik sansür ve baskılar neticesinde bugün Türkiye; Sınır Tanımayan Gazeteciler tarafından açıklanan 2025 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne göre 180 ülke arasında 159'uncu sırayla “çok vahim” kategorisinde yer almaktadır.

Bugün Kürt basın – yayın kuruluşları üzerindeki baskı ve sansür sadece biçim değiştirmiştir. Özellikle Kürt basın – yayın kuruluşlarına ait dijital mecralar hakkında mahkemelerin sıklıkla engelleme kararı alması, basın meslek faaliyetlerini önemli ölçüde zorlaştırmaktadır. Dicle Fırat Gazeteciler Derneği'nin (DFGD) son iki ayda yayınladığı raporlar da sansürün boyutunu ortaya koymaktadır. DFGD'nin Mart 2026 raporunda Yeni Yaşam gazetesi, Ajansa Welat, Jinnews ve Mezopotamya Ajansı'nın sosyal medya hesaplarının sıklıkla engellendiği belirtilirken toplam 53 hesap ve 75 içeriğe erişimin engellendiği yer almaktadır. Aynı şekilde Şubat 2026'da da Mezopotamya Ajansı ve Jinnews'in dijital medya

sayfalarının birer kez erişime kapatıldığı aktarılırken toplamda 31 habere erişim engeli getirildiği ve 272 sosyal medya içeriğinin erişime kapatıldığı rapor edilmektedir.

Son yıllarda artan sosyal medya hesaplarının askıya alınması ve haber sitelerinin kapatılmasından en çok Kürt gazetecilerin etkilendiği ortadadır. Bu durum, halihazırda zor şartlarda gazetecilik yapan birçok basın emekçisini çok ciddi bir maddi külfetle karşı karşıya bırakmaktadır. Kronikleşen sansür ve yasaklar, siyasi iktidarın gazeteciyi mesleğinden koparma amacı taşıırken toplumun haber alma hakkını da ortadan kaldırmaktadır.

Bu bağlamda;

1 – Gazetecilerin dijital medya hesaplarının kapatılmasında ciddi bir artışın yaşandığı doğru mudur? Bunun hukuki dayanağı nedir?

2 – Ocak 2025'ten önerge tarihine kadar erişim engeli getirilen haber sayısı kaçtır? Bu süre zarfında toplamda kaç sosyal medya içeriği kaldırılmıştır? Hangi hukuki gerekçeye göre işlem yapılmıştır?

3 – Ocak 2025'ten önerge tarihine kadar mahkeme kararıyla kapatılan internet sayfası yasağı sayısı kaçtır? İnternet yasağı getirilen ajans, gazete ve televizyonlar hangileridir? Yasağın gerekçesi nedir?

4 – Son 5 yılda hakkında dava açılan gazeteci sayısı kaçtır? Önerge tarihi esas alınmak suretiyle cezaevinde bulunan gazeteci sayısı kaçtır? Dava ve tutuklama gerekçeleri nelerdir?

5 – Son 5 yılda Basın kartı için yapılan başvuru sayısı nedir? Reddedilen ve kabul edilen başvuru sayısı kaçtır? Önerge tarihine kadar bekleyen toplam başvuru sayısı nedir?

6 – Mezopotamya Ajansı, Ajansa welat, Jinnews ile Yeni Yaşam gazetesinin dijital medya sayfalarına sıklıkla yasaklama getirilmesinin sebebi nedir? Bunun hukuki dayanağı nedir?

7 – Sosyal medya hesaplarına yönelik erişim engeli ile haber içeriklerinin kaldırılmasının hedefinin çoğunlukla Kürt basın – yayın kuruluşları ile gazeteciler olmasının sebebi nedir?

8 – Kürt basın – yayın kuruluşları üzerindeki sansür ve yasakların ortadan kaldırılması amacıyla herhangi bir tedbir almayı düşünüyor musunuz?